

IVETA
SVOBODOVÁ

DNA

SPRAVEDLNOST EXISTUJE

**IVETA
SVOBODOVÁ**

DNA

SPRAVEDLNOST EXISTUJE

**NAKLADATELSTVÍ ŠULC-ŠVARC
PRAHA**

© Iveta Svobodová, 2025
© Nakladatelství Šulc–Švarc, 2025
ISBN 978-80-7244-521-9

Jana se chystala do hor, ráno se pro ni staví kluci. Těšila se na pěkný víkend s partou. Milovala lezení po skalách, lyžování a divoké peřeje. Možná i proto lépe vycházela s muži než se ženami. Lezení bylo dominantou chlapů, sportovců.

V myšlenkách se vracela ke svému životnímu rozhodnutí, za které ji několik přátel odsoudilo. Nedokázali pochopit, že dostala nabídku, která se neodmítá, když člověku opravdu o něco jde. Najednou měla na dosah všechno, po čem toužila, a vůbec nečekala, že to půjde tak hladce.

Podívala se na bágl připravený u dveří. Helma, expresky, lano, sedák, lezečky, dvoje kamaše a mačky. Svačinu a pití si připraví ráno. Z konvice si nalila šálek bylinkového čaje a nohy si přehodila přes opěradlo křesla.

Na přírodovědecké fakultě obhájila disertační práci a stala se doktorkou přírodních věd, ale na katedře se pro ni bohužel nenašlo odpovídající místo. Tak šla učit chemii a fyziku na učiliště ČKD, díky čemuž dostala samostatný pokoj na ubytovně. Bylo jí jednatřicet a jako rozvedená a bezdětná neměla šanci získat vlastní byt. Na bytáku byla na stopadesátém místě, možná ještě dál, a tak musela vzít, co se nabízelo. Potřebovala se postavit na vlastní nohy a základem všeho bylo bydlení. Pokoj na ubytovně byl jen přestupní stanice.

Nečekala, že jí pomůže novoroční setkání při svátečním obědě u rodičů s tetou a strýcem. Oba pracovali ve Sboru národní bezpečnosti a teta věděla o všem, co se kde šustlo.

„Slyšela jsem, že u nás hledají bioložku, tak jsem zjistila, co a jak, a všechno jsem ti sepsala. Měla bys to zkusit, třeba ti dají byt a budeš dělat práci, která tě bude bavit. Určitě to je výzva,“ vykládala teta a jako vždy nikoho nepustila ke slovu. Když se zakousla do problému, temperament z ní tryskal na všechny strany. Máchala rukama, až strýci přilétla na rukáv bílé košile velká kapka máminy svíčkové. Teta odložila příbor, zašla do předsíně a vrátila se s kusem popsaného papíru, který položila na stůl před Janu. „Jen doufám, že se nebudeš vrtat v nějakých mrtvolách! Fuj!“ strčila si do úst další sousto svíčkové a podívala se na strýce, jako kdyby mu chtěla vynadat, že má zamazanou košili.

Janina matka se zvedla, odešla do koupelny a vrátila se s mokrou žínkou, aby odstranila okrový flíček na bílé manžetě bratrova rukávu.

„To je zajímavé, měla bys to zkusit,“ vybídla Janu matka a otec jen v tichosti přikyvoval. Ženy byly zajedno a nemělo cenu něco namítat. Strýc nic neříkal, jen se z jeho pohledu dalo vyčíst, že má tety plné zuby.

„Tak už jez a buď chvíli zticha,“ utrousil. Teta kupodivu zmlkla a Jana si přečetla její poznámky na papíru položeném vedle talíře. Řekla si, že jí hlavu neutrhnou, tak proč to nezkusit.

O týden později si připadala jako v jiném světě. Seděla před mužem středního věku v tmavě modrém obleku, který jí vykládal, koho hledá, jaká by byla její pracovní náplň, a jen tak mimochodem jí sdělil, že do tří měsíců dostane služební byt. Byt, po kterém tak dlouho toužila! Neměla o čem přemýšlet. Zajímavá práce a vlastní bydlení! To, že bude muset nastoupit

znovu do školy, téměř nevnímala, učení jí nikdy nedělalo problémy.

Jediné, co ji potom zklamalo, byly reakce kamarádů. Nečekala to. „Ty budeš fízl?“ Franta, kterého dlouhé roky považovala za kamaráda, se od ní odvrátil a stejně se zachovalo i několik dalších přátel, ve kterých se, jak se ukázalo, spletla. Fízl! Okatě jí dávali najevo, že už nepatří do jejich party. Ano, byl z ní policajt a musela projít policejní školou a doslova nasát policejní práci, aby se zorientovala v prostředí, ve kterém bude pracovat, ale to z ní přece nedělalo fízla s pendrekem v ruce, který bude mlátit demonstranty na Václavském náměstí. Je bioložka a tou i zůstane.

Bude pracovat v Kriminalistickém ústavu a zařídí novou biologickou laboratoř pro Krajskou policejní správu v Bartolomějské 4. Právě na této adrese pracoval legendární Josef Vaňásek, který byl předlohou rady Vacátka z Hříšných lidí města pražského. Jako holka si od strýce Petra půjčovala kriminalistické sborníky, které si po nocích tajně četla na půdě. Hltala články policejních expertů a seznamovala se s nejzajímavějšími případy, aniž tenkrát tušila, jaké jednou udělá rozhodnutí.

Jak brzy zjistila, její noví kolegové byli téměř samí muži. Žen tu bylo minimum a většinou pracovaly jako sekretářky a zapisovatelky.

Do služebního poměru nastoupila 1. února 1989 a jako absolventka vysoké školy obdržela hodnost podporučíka. Rázem z ní byla ppor. RNDr. Jana Málková. Začala se opět šprtát, i když tentokrát to místo biologie byly zákony a skripta týkající se policejní práce. Půl roku studentského života uteklo jako voda a Jana se přemístila do Pardubic na kurz kriminalistické techniky a expertiz. Měla zde také strávit půl roku, ale kurz zvládla za tři měsíce. Někdy se jí

zdálo, že jí praskne hlava. Příval informací, které musela vstřebat, byl hrozitánský. Co se jiní učili půl roku nebo i rok, ona zvládala ve vražedném tempu. Tlačil ji šéf. A ještě víc ji lákaly prázdné prostory, kde právě ona měla vybudovat biologickou laboratoř.

Jana chtěla začít na novém pracovišti 1. ledna 1990, ale společenské dění a politické změny zbrzdily její cestu. Každým dnem si byla jistější a svého rozhodnutí nelitovala. Stála na počátku nového života. Otevírala se před ní budoucnost, která jí přinese spoustu zážitků a odborných zkušeností. Věděla, že to bude náročné, ale možnost pracovat v biologické laboratoři za to stála. Ve čtvrtek 1. března 1990 zaklepala na dveře šéfa odboru a po vyzvání vstoupila.

„Mám vše splněno a hlásím se do služby,“ řekla a najednou cítila obrovskou úlevu. Povznášející pocit, že vše, co se od ní očekávalo, zvládla, se naplno dostavil právě teď a na její tváři se objevil okouzlující úsměv.

Plukovník jí podal ruku a vyzval ji, aby si sedla ke stolu. Přišlo jí, že je v rozpacích, ale ten dojem trval jenom chvíli, než se ujal slova.

„Mám radost zrovna tak jako vy, že jste vše zvládla na výbornou. Nyní už vás čeká praxe v Kriminalistickém ústavu. Rok budete na stáži pod dohledem kolegů a pustíte se do zařizování laboratoře. Věřte tomu, že rok je krátká doba. Tady máte rozkaz o převelení pod Kriminalistický ústav.“

Jana poděkovala za důvěru a za všechno, co pro ni plukovník udělal.

„Byt je opravdu nádherný, ale až teď budu mít čas, abych si ho zařídila podle svých představ. Moc vám za všechno děkuji,“ zopakovala ještě jednou. Táhllo jí na třiatřicátý rok a poznala už hodně lidí, kteří naslibovali hory doly, ale nic z toho neplatilo. Rozloučila se,

přeběhla po chodníku o dvě čísla popisná vedle a požádala službu, aby ji ohlásila u vedoucího stávající biologické laboratoře doktora Laubeho. Záhy zjistila, že jejím školitelem bude doktor Pavel Makovička, po jehož boku se bude učit, jak svoje znalosti použije v praxi.

Od té chvíle začal příval informací, proti kterému byl kurz v Pardubicích jen slabým odvarem. Přesto byla šťastná a věděla, že je ve správný čas na správném místě. Na závěr roční stáže ji opět čekaly odborné zkoušky, které musela složit před znalci z Kriminálního ústavu. Právě odsud jsou řízena všechna pracoviště krajských technik a expertiz. Dokud bude pracovat u policie, bude se stále učit novým postupům, podle kterých se bude řídit při své práci. Až bude se vším seznámena, bude tvořit nové metodiky pro vyhodnocování důkazů. Tyto ale bude muset schválit akreditační komise.

Plná energie se vrátila domů, shodila ze sebe ošacení a vyměnila ho za sportovní soupravu. Potřebovala si jít zaběhat a zbavit se přebytečného adrenalinu. Byt dostala v dobré lokalitě. Z Barrandova to měla jen kousek do Prokopského údolí, které bylo pro procházky i rekreační běh naprosto vyhovující. Jana byla zvyklá téměř každý den běhat, a tak se po nějakém čase zdravila s běžci, se kterými se pravidelně potkávala. Nejraději běhala sama, ale už párkrát potkala docela příjemného a pohledného chlápka. Zpočátku se jen pozdravili, pak spolu prohodili pár slov a jednoho dne se muž osmělil a zeptal se, jestli se k ní může přidat. Jana ho překvapila, když přikývla. Zdál se jí milý, tak proč ne. Sama si pak v duchu nadávala, že se zpronevěřila svému slibu, který si dala po rozvodu. Zakázala si všechny blízké kontakty s muži. A tak když se dotyčný zeptal, jestli by nešla večer na

skleničku, a ona odpověděla, že ano, málem si potom dala pár facek.

„Já jsem Martin a bydlím tady v Renoirově ulici,“ mávl její nový známý směrem k Barrandovu.

„Jana,“ podala mu ruku a dodala, že i ona bydlí ve stejné ulici. Dohodli se, že si hned na druhý den zajdou do kavárny vedle supermarketu, kam chodí oba nakupovat. Jana přiznala, že moc nemusí sladké, ale zmrzlinu tam mají výbornou, nejvíc jí chutná karamelový pohár. Rozloučili se.

Doma rovnou vklouzla pod sprchu, pak si udělala lehkou večeři. Uvelebila se v křesle a stihla ještě kousek hlavního večerního zpravodajství. Společnost se stále otrásala v základech, a co platilo včera, nemuselo platit příští den. Sledovala Václava Havla a byla ráda, že se dočkala společenských a politických změn. Po patnácti minutách televizi vypnula a přesunula se do ložnice. Chtěla si přečíst jednu odbornou publikaci, ale usnula dřív, než nalistovala stránku, která ji zajímala.

Druhý den byla před půl osmou v ústavu a napjatě čekala, co se bude dít. Vše pro ni bylo nové. Když se dozvěděla, že bude společně s techniky držet pohotovost, trochu ji to zarazilo. Pokud bude chtít nebo bude-li to třeba, bude i součástí výjezdů. To ale pouze se souhlasem nadřízených. Představa, že přijede na místo vraždy a bude stát tváří v tvář zločinu, ji v tuto chvíli poněkud děsila. Technik vedle ní přesně věděl, jak se cítí. I on to před lety prožíval.

„To bude dobrý, nebojte. Pro každého z nás to bylo stejné,“ poznamenal a podal jí ruku. „Já jsem Ivan Brázda.“

„Jana. Jana Málková,“ polkla a dodala, jestli si můžou tykat.

Ivan přikývl. „Moc rád, vítám tě mezi námi.“

Připojili se i ostatní kolegové a nakonec si ji vzal stranou doktor Makovička a začal ji seznamovat s prostředím, kde bude pracovat. Jejím mentorovi bylo tak pětadvacet, pro ženy byl jistě zajímavý, protože měl příjemné jednání a jeho oči vyzařovaly dobrotu, ale i smutek. Na skráních mu prosvítaly první šediny a jeho vysoká, štíhlá, až šlachovitá postava budila respekt. Byl ten typ, který může sníst cokoliv a není to na něm znát. Jak ale brzy poznala, doktor Makovička si uměl ve věcech udělat pořádek a praštit pěstí do stolu, když to bylo třeba.

Rozhlížela se po laboratoři. Většinu přístrojů, které měla k dispozici, důvěrně znala. Po seznamovacím kolečku vyfasovala plášť a rovnou se vrhla do práce. Nikdo nebral ohledy na to, že je nová, a jí to vyhovovalo. Jednoduše naskočila do rozjetého vlaku.

Odpoledne se šla podívat do prostor, kde postupně bude zařizovat „svoji“ laboratoř. Zatím byly téměř prázdné. Na stropě byly namontované nové zářivky, vůně čerstvé běloby se jí vtírala do nosu a bílé obklady na stěnách a dlažba na zemi zářily novotou. V každé místnosti byl nerezový dvojdržák a nová páková baterie.

Čekala ji nelehká práce, ale poprvé v životě cítila, že bude pracovat na něčem důležitém. Do laboratoře musí nakoupit centrifugy, lednice s mrazákem, mikroskopy, Ultra Wash, chemikálie a činidla, a hlavně musí nechat vyrobit velký prosvětlený laboratorní stůl na ohledávání stop.

Z chodby se blížily nějaké hlasy.

„Budeš tady mít novou kolegyni a taky tu slibovanou biologickou laboratoř. Voláte po ní už dlouho, a tak je na čase s tím pohnout. Hlas lidu, hlas boží!“ zaslechla kus rozhovoru.

„Takže je bioložka?“

„Je to paní doktorka a vypadá to, že toho moc nena-
mluví. Ty to ale zvládneš za všechny na oddělení,“ po-
kračoval dialog.

Jana si uvědomila, že hlas patří jednomu ze šéfů,
u kterého byla na pohovoru. Než se vzpamatovala, oba
muži po krátkém ťuknutí vstoupili do místnosti.

„Vidím, že jsou pootevřené dveře, tak vám alespoň
představím vašeho kolegu a souseda. Tenhle chlapík
je vyšetřovatel major Lubomír Neumann a má kance-
lář ve stejných místech, jen o patro výš,“ oznámil Janě
nadřízený a podal jí ruku. Luboš se usmíval, zvědavě
si ji prohlížel a také jí pevně stiskl pravici.

„Luboš Neumann, rád tě poznávám. Kdyby něco,
tak jsem kdykoliv k dispozici. Jakmile pojedu k ně-
jaký zajímavý kauze, tak ti dám vědět, abys jela se
mnou. Měla bys znát i naši práci, aby sis udělala uce-
lenou představu, jak to všechno chodí!“ hlaholil Lu-
boš.

„Jana Málková,“ špitla Jana a dodala, že bude ráda.
Dívala se do Lubošových šedomodrých dobráckých
očí a nevěděla, co si má myslet. Rozhodla se, že mu
bude taky tykat, i když si nebyla jistá. Oheň a voda,
napadlo ji.

Neumannovi bylo přes čtyřicet, vlasy měl prořídlé
a pod svetrem se mu rýsovalo malé břicho.

„Moc děkuju za nabídku, určitě ji využiju,“ do-
dala. Nato se otočila do místnosti a mávla rukama do
prázdného prostoru. „Zrovna přemýšlím, kde začít,“
usmála se a otočila se zpět k Lubošovi.

Neumann na ni mrkl a poznamenal, že se to všechno
poddá a že to chce hlavně chladnou hlavu. „Jsi ši-
kovná holka, jinak by si tě starej nevybral, ten tvůj
flek byl k mání přes půl roku a nikdo se mu nelíbil.“

Jana se na něj překvapeně podívala, a jen co se
vzpamatovala, v rozpacích se usmála.

2.

sobota 28. 4. 1990

Mladý muž posedával v nádražní restauraci a kolem desáté už měl pěkně naváto. Vypadalo to, že snad nikdy nevystřízliví. Měl za sebou období bez alkoholu, protože si odpykával trest za majetkové trestné činy. Díky velké prezidentské amnestii byl teď na ulici a nevěděl, co si s nabytou svobodou počít. Tak chlastal. Několik podmínek se jednoho dne změnilo v trest nepodmíněný a sranda skončila. S alkoholem měl problémy už na základní škole a pití všeho, co teklo, mu připadalo naprosto přirozené. I jeho rodiče trvale navštěvovali nalévarny čtvrté cenové skupiny poblíž jejich bytu, odkud pak v podroušeném stavu taktak dolezli domů. Poměrně časté návštěvy sociální pracovnice nic nezmožily a výhrůžky, že umístí děti do dětského domova, už vůbec ne.

Živil se drobnými krádežemi a nikdy pořádně nepracoval. Dokonce se i oženil a narodila se mu dcera, ale tu vlastně nikdy neviděl, neplatil na ni a byl rád, když si jednoho dne četl rozsudek o rozvodu. V ten okamžik se rozhodl, že opustí rodné teritorium a přesídlí z Ostravy do Brna, kde ho nikdo nezná. Bylo na čase najít si nové kamarády a třeba zkusit i pracovat. Nové kámoše si našel bez problémů a stejně rychle si dokázal obstarat i nějakou naivní slečnu nebo paničku, která mu snášela modré z nebe. Každá však po nějakém čase zjistila, že není nic než příživník a netáhlo, a jeho idylické dny končily výčitkami, slzami a vyhazovem. Po takovém výbuchu vždy sedl na vlak a vyrazil do Prahy, kde si okukoval terén. Plánoval, že až mu bude jihomoravská metropole malá, přesídlí do hlavního města. Tam splyne s davem. Zhrzených

ženských s nízkým sebevědomím, které jsou rády za chlapa mezi stehny, je na světě víc než dost. Bylo mu jedno, jestli je hubená, nebo tlustá, hlavně že měla prachy a poskytla mu střechu nad hlavou. Vždyť si ani nepamatoval, že se ženil, protože i tehdy byl pod obraz. Vlastně si kvůli chlastu nepamatoval téměř nic.

Přihloupě se usmál a dál se dohadoval s číšníkem, kolik půllitrů piva vypil. Nakonec hrdě položil na pípou třicet korun a vrávoravým krokem se vypotácel před restauraci.

„Hajzl jeden, příště už nic nedostane,“ zavrčel muž v bílé košili a v duchu nadával i sám sobě, že se nechá vždycky ukecat. „Kdyby radši začal makat.“ Pak se otočil, otřel si utěrkou pot z čela a věnoval se hostům na place.

Nádražní rozhlas ohlásil příjezd vlaku na Kolín, který končí v Praze na Hlavním nádraží. Josef se v ten okamžik zaradoval a přidal do kroku. Vůbec nepomyslel na to, že nemá peníze na jízdenku. Vratkým krokem vylezl po schůdkách do vozu a našel místo hned ve třetím kupé. Nevnímal opovržlivé pohledy mladých dívek, které se vracely do Prahy na kolej. Neohrabaně se usadil a tvář se mu roztáhla do opileckého šklebu. Holky se od něj znechuceně odvrátily a snažily se vytěsnit jeho přítomnost. Ze zápachu ze zvětralého piva se jim zvedal žaludek.

Jakmile se vlaková souprava dala do pohybu, neplatící pasažér se přihloupě usmál a začal si prohlížet spolucestující. Po chvíli mlčenlivého pozorování přišlo mlaskání a nakonec komentáře.

„Můžete zmlknout? Nikdo se s vámi nebaví. Takové připitomělé kecy si laskavě nechte od cesty,“ obořila se na něj tmavovlasá slečna.

Na okamžik se odmlčel, ale pak přitvrdil. Jeho poznámky byly ještě oplzlejší a dívky chvílemi měly

strach, že se na ně vrhne. Průvodčí se zdržel se skupinkou, která neměla jízdenky, a ukázal se až před Kolínem. Omlouval se za zdržení a ihned vycítil napětí, které v kupé panovalo. Dívky seděly jako přibité. Vypadalo to, že ani nemrkají a nedýchají.

„Jízdenku, prosím,“ obrátil se průvodčí na Josefa, který se opět přihlouple usmál, něco podivného zamumlal a začal se prohledávat, jako že svou jízdenku nemůže najít.

„Asi jsem ji ztratil,“ zablábolil několikrát. Průvodčí trpělivě stál mezi dveřmi. Bylo mu kolem padesátky, byl vysoký a zvyklý na podobné týpky. Dokázal si s nimi poradit. Mezitím vlak zastavil v Kolíně a Josef Gregora se náhle obořil na jednu z dívek. Obvinil ji, že na chvíli usnul a ona mu prohledávala kapsy.

Dívky v ten okamžik prolomily mlčení a spustily jedna přes druhou.

„Nic jsme mu neprohledávaly! Nikdy bychom se něčeho takového ani nedotkly!“

„Co si sem přisedl, má nechutné poznámky! Ani se nezeptal, jestli je tu volné místo,“ stěžovaly si jedna přes druhou.

„To není pravda, ty tlustá krávo,“ zařval nevítaný pasažér, chtěl vyskočit, ale průvodčí ho pevně usadil na sedadlo.

„Tak dost!“ zvýšil hlas. To už vlak pokračoval po trati, tak nezbylo než se spojit s vlakvedoucím a situaci s ním vyřešit. Muž v uniformě na chvíli zmizel v uličce, a když se vrátil, Gregora se sápal po jedné z dívek a blábolil, že má krásnou prdýlku. Průvodčí ho vzal za flígr a vyvedl do uličky, kde se objevil vlakvedoucí. Když viděl, že potížiista je podnapilý, a ještě k tomu agresivní, zařídil, že strojvedoucí na nejbližším nádraží zastaví a černého pasažéra z vlaku vysadí. Dívkám se ulevilo.

Vlaková souprava zpomalovala a dobrzdila na liduprázdném nádraží v Količanech. Cestující se začali vyklánět z oken, nechápali, co se děje. Vlakvedoucí společně s průvodčím vyvedli Josefa Gregoru z vagonu a posadili ho na lavičku před nádražní budovou. Nechtěný pasažér se přitom neustále usmíval a mlel, že jim takové jednání jen tak neprojde a že si na ně bude stěžovat. Akce trvala minutu, možná dvě a souprava se dala opět do pohybu. Výtržník se díval za vzdalujícími se zadními světly vlaku a pak mávl rukou.

„Víte co? Víte co? Jděte do prdele!“ zařval, převalil se na bok a v ten moment usnul.

Bylo krátce po půlnoci a noční klid chvílemi rušil vzdálený smích a hlasitý hovor. V sokolovně na druhé straně obce byla v plném proudu hasičská zábava, na kterou se sešli lidé z okolí, ale i luffáci, kteří měli v místě chatu či chalupu. Muzika po kratší pauze znovu začala hrát a Gregora se usmál, patrně se mu něco hezkého zdálo.

Nádraží bylo na okraji obce a domy v jeho okolí byly potemnělé. Obyvatelé buď spali, nebo se veselili, tančili a popíjeli. I v patrovém domě nedaleko od nádraží byl klid. Dana Macháčková se nechala umluvit švagrovou a po letech vyrazila na zábavu. Měla za sebou těžké týdny, její matka na tom nebyla zdravotně nejlépe, starala se o ni, jak to šlo, ale včera jí musela zavolat rychlou. Záchranka matku odvezla do Všeobecné fakultní nemocnice na Karlově náměstí. Bylo to na poslední chvíli, žena lapala po dechu a pak upadla do bezvědomí. Lékař Daně řekl, aby ráno zavolala na příjem do nemocnice, kde jí sdělí bližší informace.

Ráno se potom dozvěděla, že je matka po operaci, má trojnásobný bypass a mají si zavolat až v neděli, ještě lépe v pondělí.

„Mladá paní, kdyby se stav vaší maminky zhoršil, budeme vás informovat. Je na přístrojích a nemá povolené návštěvy.“

Dana nestála celý den za nic. Slíbila švagrové, že s ní večer půjde na zábavu, ale neměla na to ani pomyslení. Představa, že by ztratila matku, která jí celý život pomáhala, pro ni byla opravdu bolestná.

V sedm večer stála před zrcadlem, bledá, kruhy pod očima. „Co mám s tímhle asi tak dělat?“ pokrčila rameny, stáhla si vlasy do culíku a sáhla po tubě s make-upem.

„Dano! Jak jsi na tom? Ne že mi řekneš, že nikam nejdeš,“ vrátila se do domu Eliška Víznerová, Danina švagrová a zároveň nejlepší kamarádka. Byla provdaná za jejího bratra Michala a měla s ním tři kluky. Na sobě měla večerní šaty a na nohou bílé kecky, ve kterých chodila běhat. „Přijel Petr a ptal se po tobě. Moc se na tebe těší!“

Dana vykoukla z koupelny a pobaveně se na švagrovou podívala. Domluvily se, že se sejdou v sokolovně po osmé hodině. Eliška přikývla a bez jediného slova vystřelila z domu. Stačila si všimnout, že na botníku leží kožené pouzdro s noži, které si Dana vypůjčila od řezníka. Vyběhla brankou a ani ji nedověřela. Ještě chtěla klukům nandat večeři. Jakmile je nechá bez dozoru, vyžerou celou spíž. Usmívala se při představě, že dá Petra a Danu dohromady. Každý si zaslouží lásku a Dana dvojnásobně. Od Michala věděla, že se Dana Petrovi moc líbí, tak proč to nezkusit.

Dana pokračovala v líčení. Eliška má pravdu, musí žít, a ne pořád jenom makat a starat se o dům, o mámu a o holky. Dcery jsou téměř dospělé, mají své partnery

a chtějí se postavit na vlastní nohy. Ona zůstane v tomhle zatraceném domě sama s mámou. Trochu znervózněla, když se Eliška zmínila o Petrovi. Také se jí moc líbil, ale bála se. Bála se, že jakmile se zamiluje, přijde nějaká katastrofa. Její manžel zemřel při neštěstí na dráze. Tehdy chtěla zemřít s ním. Ale měla dvě malé děti a musela to zvládnout. Zachvěla se a po celém těle jí naskočila husí kůže. Zavřela oči, párkrát se nadechla a zahleděla se do zrcadla. Chvíli jen tak stála, zírala na sebe a uvědomila si, že tam chce jít. Chce se bavit a smát, a ne být jen ta paní Zodpovědná. Přesně věděla, co by jí řekla Eliška: „Hele, tvůj muž zemřel před sedmnácti lety. Holky jsou velký, půjdou za chvíli z domu – a co ty? Neblbni a hoď se do gala! Jestli nepřiđeš, tak si pro tebe dojdu!“

Dana se usmála. Záviděla Elišce její vstřícnou a veselou povahu a bylo dobře, že všechno vždycky dopadlo, jak řekla. Proč nad vším stále přemýšlet, vrtat se v problémech a hledat, proč to nejde. Rychle sáhla po černé kazetě se stíny na oči. Podívala se na hodinky a pustila se do práce, s jejímž výsledkem byla spokojená. Prohrábla si vlasy a během chvíle je vyčesala do úhledného uzlu, po šíji a kolem tváře nechala splývat pár pramenů. Účes zpevnila lakem na vlasy a spěchala do ložnice, kde měla připravené černé šaty se smetanovými květy, které jí vnutily dcery, když byly naposledy nakupovat. Vzala si ještě světlé sako v barvě květů a černou kabelku, kterou nosila do divadla. Vložila do ní peněženku, hřeben, rtěnku a kapesník. V předsíni vytáhla z botníku černé lodičky, otřela je hadrem a zabouchla za sebou dveře. Švagrová ji naladila na dobrou strunu. Těšila se, že se pozdraví se sousedy a po letech si zatancuje.

S Eliškou chodila čtyřikrát, možná pětkrát za rok do divadla, to byl její veškerý kulturní život. Bylo fajn

bydlet kousek od Prahy, kde byla divadla a spousta akcí. I její dcery často jezdily do hlavního města, a co si obě našly partnery, byly tam pečené vařené. Eliška měla pravdu, zůstane sama v té jejich haciendě, jak jejich domu říkala matka. Ještě že ho její muž stačil přestavět, než se mu stala ta nehoda. Sama by si s tím neporadila.

* * *

Jen co Dana vstoupila do sálu, zaslechla Eliščin smích. Rozhlédla se a viděla, jak s veškerou energií něco vypráví sousedům u vedlejšího stolu. Jakmile ji švagrová zahlédla, vyskočila a běžela jí naproti.

„Vypadáš úžasně!“ objala ji a za ruku odvedla ke stolu, kde seděl Michal se svým kamarádem. Dana měla pocit, jako kdyby jí bylo sedmnáct. To bude zase ostuda, zašeptala si sama pro sebe a snažila se vyloučit milý úsměv. Připadala si jako pitomec.

„Dobrý večer, čau, brácha,“ pozdravila.

Muž, který seděl vedle Michala, vstal a podal jí ruku. „Rád vás vidím, dobrý večer. Nevím, jestli si na mě pamatujete, setkali jsme se nedávno u Michala,“ držel ji stále za ruku.

„Jasně že si vás pamatuji, Petr Jelínek,“ usmála se, „taky vás ráda vidím.“ Jemně vytáhla svoji ruku z jeho dlaně. Musela si přiznat, že se jí Jelínek líbí, a ocitnout se v jeho náruči by určitě bylo skvělé. Metr devadesát, sto kilo, tmavé, lehce prošedivělé vlasy a černé oči. Žádný drobek, ale přesně její typ. Její muž byl taky kus chlapa, jen s tím rozdílem, že byl blondák s modrýma očima. Tehdy před lety ji ukecal a ona ho milovala. Každý den na něj myslí, když se podívá do tváří svých dcer. Zahnala myšlenku na minulost a posadila se ke stolu.

„Myslela jsem, že tady budou holky,“ řekla Eliška.

„Mají jiný program, vesnická tancovačka prý není pro ně,“ odpověděla po pravdě Dana.

Petr se zeptal, co může dámám nabídnout k pití. Obě jednohlasně odpověděly, že bílé suché. Jen co odešel k baru, Eliška se významně podívala na švagrovou a zašeptala: „Neříkej, že nestojí za hřích.“

„Jsi normální kuplířka,“ zasmál se Michal a políbil manželku do vlasů. Miloval výraz v její tváři, když kula pikle. Dana se jen culila a dívala se na Petra, jak hovoří se servírkou. Choval se přirozeně a na slečně bylo vidět, že se jí líbí. Uvědomila si, že takový chlap musí mít u žen úspěch.

„Že uhodnu, na co myslíš,“ řekl Michal Daně. Ta se na něj podívala a čekala, co má její bratr na srdci. „Znám ho přes dvacet let a vždycky byl své ženě věrný. Je to dva roky, co zemřela při autonehodě. Žije sám s šestnáctiletým synem Hugem. Jo, je to pěkný chlap, ženský po něm jdou, ale on přesně ví, co chce.“

„Hugo je borec, bude se ti líbit,“ zašeptala Eliška a napila se manželovy minerálky.

Petr se vrátil se sklenkami vína. „Objednal jsem talíř s uzeným a se sýrem, určitě nám přijde k chuti.“

Dana nejistě přikývla a poděkovala za skleničku, už dlouho necítila to, co dnes. Jemné šimrání motýlích křídel v břiše bylo jasným znamením, že chemie mezi ní a Petrem funguje. Doposud si nedokázala připustit, že by se mohla znovu zamilovat, sdílet s novým mužem nový život. Roky znala jen práci a starost o holky. Cítila, že ji zesnulý manžel drží stále u sebe, bylo to svazující. Potřebovala se osvobodit a musí to udělat teď.

Vzala do ruky sklenku a připila na zdraví a na život. Kapela začala hrát jednu z pomalých písniček Michala Davida a Petr ji vyzval k tanci. Když ji přitiskl

k sobě, téměř nedýchala. Cítila vzrušení, tvář jí zalil ruměnec, nejraději by utekla, ale ustála to.

„Jsem rád, že jste přišla,“ zašeptal Petr. „Ani nevíte jak.“ Prsty jí jemně přejel po zádech a pohladil ji po vlasech. Dana se zachvěla. Večer nabíral na obrátkách a s každou sklenkou byla Dana i celá společnost uvolněnější. Ani nevěděli, jak se protančili k půlnoci.

Ve dvě hodiny ráno doprovázel Petr Danu k vratům jejího domu. Drželi se za ruce, povídali si a došlo i na něžnosti. Seděli na schodech a patrně by spolu přivítali východ slunce, ale vše jim překazil příchod Daniny mladší dcery. Překvapeně zírala na matku, a když jí byl představen pan Neznámý, jen přikývla a zmizela v domě. Nikdy svoji mámu neviděla s žádným mužem. Její partner ji jen vysadil, mávl na pozdrav a odjel.

Dana znejistěla, jako by byla přistižena při něčem zakázaném. Rychle se s Petrem rozloučila a slíbila mu, že se uvidí zítra. „Ráno zavolám do nemocnice, jak je na tom máma, a pak uvidím, co a jak,“ byla její poslední slova. Ještě jeden polibek a ještě jeden...

Petr se díval za odcházející Danou. Ve dveřích verandy se ohlédla, zamávala mu a zavřela za sebou. Ještě chvíli tam stál, nechtělo se mu odejít. Pak se usmál a klidným krokem se vracel k Michalovu domu. V hlavě měl jeden velký zmatek, netušil, že potká tak skvělou a sympatickou ženskou. Setkání s Danou mu otevřelo nový obzor.

Tereza čekala na matku v kuchyni, nic neříkala, ale byla zvědavá, jestli se jí máma svěří. Prvotní překvapení vystřídala zvědavost. Dana za sebou zavřela dveře, vstoupila do kuchyně a jen pokrčila rameny.

„Vůbec nevím, co ti mám říct. Je to Michalův kamarád, dělají spolu a znají se od školy. Před dvěma lety přišel o manželku, měla autonehodu, tak žije se synem sám,“ řekla a sedla si ke stolu.

„Jak že se jmenuje?“ Tereza najednou měla co dělat, aby se nahlas nerozesmála.

„Petr. Petr Jelínek,“ odpověděla Dana a pohlédla na dceru. „Ty máš ze všeho srandu, co?“

„Mami, vždyť jsme ti s Luckou říkaly, že by sis měla najít nějakého hodného muže. Táta by taky nechtěl, abys byla pořád sama. Promiň, že jsem na něj koukala jako tele, ale byla jsem z toho vedle,“ objala ji dcera. „Krom toho je to fešák,“ švitořila Tereza a vlepila matce pusu na tvář.

Dana se usmála. „Děkuju, to jsem potřebovala slyšet. Myšlenky mi stále utíkají k tátovi. Já vím, že tady dávno není... Myslela jsem, že jsi našťvaná.“

„Mami, život máme jen jeden, tak si ho musíme užít, a ne žít ve vzpomínkách,“ řekla dcera a založila si ruce v bok.

Dana věděla, že je třeba otočit list, už to měla udělat dávno. „Jdeme spát,“ vstala a požádala Terezku, aby jí vzadu rozepnula šaty. „Je doma Lucka?“ zeptala se. Slyšela, jak dcera běží do schodů.

„Podívám se... Není tady... Dobrou, mami!“

„Dobrou, kočička,“ zavolala Dana na dceru, stáhla ze sebe šaty, přehodila je přes opěradlo křesla v obýváku a šla do koupelny. Spodní prádlo a punčocháče hodila do koše na prádlo, rychle se osprchovala a v puntíkaté noční košili se zahrabala do peřiny. Její poslední myšlenka patřila Petrovi.

Lucie Macháčková se rozloučila s přítelem a jako myška vstoupila do ztichlého domu. Normálně by Václav spal u ní v pokoji, ale brzo ráno odjíždí s otcem na chalupu, kam jim přivezli dřevo na zimu. Samozřejmě by nejraději zůstal s Luckou, ale už bylo všechno domluvené. Lucie nezamkla, nevěděla, jestli není Terka ještě venku. Ráno u snídane se bavily o tom, že obě budou dnes spát doma. Zula se, rychle přeběhla do pa-

tra a vklouzla do svého pokoje. Po prvotním nadšení, které prožívala, když ji Václav požádal o ruku a ona bez rozmyslu řekla ano, se dostavily obavy, jak na to zareaguje máma. Netušila, co dnes večer matka prožila. Bylo jí všechno najednou líto. Kdyby tehdy táta nepracoval na dráze, tak nebyl u výbuchu cisterny. Ten den zemřeli tři otcové od rodin. Přetáhla si peřinu přes obličej, ještě chvíli přemýšlela nad tím, jak mámě řekne, že se chce odstěhovat, a za chvíli usnula.

* * *

Bylo pár minut před třetí ráno a ulicí se plížil temný stín. Džíny, černá mikina a kapuce ho dělaly neviditelným. Občas zkusil vzít za kliku, díval se do potemnělých oken. Neměl peníze, oblečení, jídlo, prostě nic. Potřeboval někde přespat, najíst se a sebrat, co se dá použít nebo prodat. Povolila až branka na pozemek Macháčkových. Obešel dům a všiml si pootevřeného okýnka. Usoudil, že bude od spíže – to by byl pro něj ráj. Žebřík stál opodál, byl opřený o malý přístřešek, patrně tam měli nějaká domácí zvířata. To bylo znamení. Opatrně stoupal po žebříku vzhůru, ale i když bylo okýnko pootevřené, nemohl jím prolézt. Hrozilo, že něco shodí a probudí obyvatele domu. Naštvaně slezl ze žebříku, nechal ho stát na místě a zklamaně odcházel pryč.

Když míjel verandu, napadlo ho, že zkusí hlavní vchod. Přiskočil ke dveřím, stiskl kliku a zatajil se mu dech. Byl překvapený, že se dveře otevřely. Vstoupil do předsíně. Kdo nechá na noc otevřený dům? Cítil vzrušení, tepalo mu ve spáncích, dech se zrychlil. Zavřel a nahmatal vypínač. Žlutavé světlo se vetřelo do všech koutů místnosti a vetřelce okamžitě zaujalo kožené pouzdro ležící na botníku. Rozevřel ho a obdivně se

díval na tři řeznické nože. Nablýskané čepele ho uhra-
nuly, tak krásné nástroje dlouho neviděl. Stál a rozhlí-
žel se kolem sebe, ale nic dalšího ho nezaujalo. Sebral
pouzdro a prošel předsíní do kuchyně. Vzal si utěrku,
vrátil se do předsíně a otřel vypínače a kliku. Pak už
myslel jen na to, co dobrého najde v lednici. Měl pří-
šerný hlad. Za sebou měl spousty krádeží a vloupa-
ček a teď díky amnestii zase dýchal čerstvý vzduch.
Věděl, jak se má v cizím prostředí pohybovat, nic mu
neuniklo.

V tuhle chvíli už ho ale zajímal jen box plný jitr-
nic a jelit. Ve dveřích lednice našel netknutou láhev
domácí slivovice. Sklenice sádla a škvarky se na něj
usmívaly z horního regálu. Taková trachtace, to si ne-
chá líbit. V chlebníku byl uložený téměř celý bochník
chleba. Všechno si nanosil na stůl a pustil se do jídla.
Neřešil, že v domě není sám, zajímalo ho jen jídlo.
Snědl, co se do něj vešlo, a vše důkladně zapil slivo-
vicí. Byl spokojený. Teď se ještě porozhlédne po domě.
Otřel si ruce a ústa, pro jistotu očistil i stůl a lednici.
Co kdyby náhodou... Zbytek jídla nacpal do plátěné
tašky, kterou našel na lince, a odložil ji u dveří. Spo-
kojeně si pohladil břicho a s úsměvem se rozhlédl po
kuchyni, pak přešel do obývacího pokoje. Zaujaly ho dvě sošky
andělů, zlaté náušnice položené na konferenčním
stolku, jinak nic. Opatrně vyšel bočními dveřmi do
potemnělé chodby a zamířil ke dveřím vedlejšího po-
koje. Dál už nebylo nic, jen silueta schodiště.

Pomalu stiskl kliku a vrávoravě vstoupil. V šeru
místnosti viděl širokou postel, na které někdo pravi-
delně oddechoval. Díval se na siluetu těla a cítil vzru-
šení. Kdy měl naposledy sex? Než stačil cokoliv udě-
lat, žena si sedla na posteli a začala se rozhlížet kolem.
Jemu nezbylo než vytáhnout pouzdro a skočit po ní.
Bodal jako šílený. Žena se i tak bránila, dlaně a před-

loktí měla úplně pořezané. Ostří nože znovu a znovu pronikalo do hebké tkáně a rvalo napadrť orgány tolik potřebné k životu. Nevěděl, kolikrát bodnul ani jak dlouho to trvalo. Nevšiml si, že se o jedno ze žeber zlomila čepel nože. Vstal a přehodil zakrvácenou deku přes horní část těla. Obnažil tím její štíhlé nohy. Jeho vzrušení stoupalo, nemohl si pomoci, stáhl si kalhoty a mikinu a hodil je ke dveřím. Spodní prádlo neměl, nechal si jen dlouhé triko.

Nečekal, že zažije ten opojný pocit a užije si. Se zavřenýma očima se pravidelně pohyboval do rytmu. Zdálo se mu, že slyší v domě kroky. Jak vstával z postele, na nočním stolku zahlédl dámské hodinky. Rychle je schoval v dlani, sebral kalhoty a mikinu potřísněné od krve, sroloval je do ruličky a strčil je v kuchyni do připravené tašky. Omyl si ruce a obličej, několikrát opláchl dřez a dopil zbytek slivovice. Prázdnou láhev odložil k šatům do tašky. Na lince leželo několik vypraných a vyžehlených utěrek. Otřel dřez, opřel se o linku a čekal, až se jeho dech zklidní a on se bude moct vrátit na průzkum domu. Podíval se na povadající penis a pomyslel si, že si kluk třeba ještě užije. Byl rád, že si svlékl bundu a nechal ji přehozenou přes židli. Do kapsy vhodil hodinky a vyrazil.

V tichosti stoupal do schodů, ale litrovka slivovice udělala své. Uškříbl se, když zavrával, a pokračoval dál. Přece tady musí najít něco, co někde střelí, a bude na další šnaps. Stiskl kliku a potichu vstoupil do pokoje. Zarazil se, opět viděl siluetu těla pod dekou. Musí zaútočit rychleji, nesmí se nechat překvapit. Došel k lůžku, připravil si nůž, a aniž by hnul brvou, strhl ze ženy deku a jako zběsilý začal bodat. Až když si byl jistý, že nedýchá, přestal. Díval se na tělo zbrocené krví, napadlo ho, že je to docela pěkná holka, ale nic necítil. Než to tu prohledá, musí

se podívat do ostatních pokojů. Nemůže se soustředit, jestliže by ho mohl někdo překvapit. Otočil se, vyšel zpět do haly. V šeru se rozhlížel, viděl pootevřené dveře, nakoukl do nich a podle vlhkosti poznal, že jde o koupelnu. Udělal pár kroků k vedlejším dveřím, ale místnost byla prázdná. Konečně. Rozsvítil a zadíval se na komodu. Rychle projel všechny zásuvky. Byl trochu neohrabaný, škoda že nemá rukavice. Radost mu udělala obálka s nápisem „Na pohřeb“, kde našel částku deset tisíc korun. Srdce mu zaplesalo radostí. Našel šperkovnici a byl nadšený, kolik skvostů se v ní nachází. Přidal k ní obálku a položil ji na kraj postele. Nic dalšího nenašel. Stáhl potah z malého polštářku a utřel s ním komodu. Spokojeně se usmál na svůj úlovek.

Zbývaly poslední dveře, kde spala mladší z dcer. Čekal ji stejný osud. Díval se na tělo, ze kterého pomalu vyprchával život. Hleděl do doširoka otevřených modrých očí, němé rty se snažily vyslovit poslední otázku. „Proč?“ Líbila se mu nejvíc a opět cítil vzrušení. Aby neslyšel její chroptění, přikryl jí tvář polštářem. Roztáhl jí nohy a prudce do ní vnikl. Vysílením na ní na pár minut usnul. Potom se vrávoravě postavil a zadíval se na zkrvavené tělo. Musel si najít něco na sebe, aby ho nikdo takhle neviděl. Nejprve však použitým sypkem otřel vše, čeho se dotkl, vzal si šperkovnici a vrátil se do přízemí. Utěrky a všechno, co použil, dal do igelitky. Několik jich bylo složených na botníku. Všiml si zásuvky, ve které našel lžici na boty, kartáče a několik párů zahradnických rukavic. Zajásal, jen škoda, že je nenašel dřív.

Šel se vykoupat, důkladně se osušil, potom se ještě jednou pořádně vydrbal a osprchoval. Snad to ze sebe všechno smyl. Použitý ručník vzal s sebou a otřel s ním všechny kliky a věci, kterých se dotkl. Pak se začal

shánět po oblečení. Našel pěkné černé tepláky, triko a modrou mikinu. Přičichl si, prádlo vonělo po jarních kytkách. Když byl malý kluk, babička si ho často brávala k sobě na zahradu. Byla jediná, kdo ho měl rád a kdo mu dával pocit bezpečí.

Vzal si jedny rukavice a zašel do obýváku. Z vitríny vytáhl dva hrnečky s podšálky, moc se mu líbily, chtěl si je vzít s sebou, ale nakonec je nechal stát na kuchyňské lince. Nevěděl, co ho čeká, a nerad by je rozbil. „Kluci, byla by vás škoda,“ zašeptal a oblékl si bundu. Rozhlédl se po místnosti, jestli na něco nezapomněl, a se dvěma taškami vyšel na dvůr. Bylo už k ránu a hrozilo, že by mohl někoho potkat. Chtěl jít na nádraží a nastoupit do prvního vlaku, který zastaví, ale nakonec se rozmyslel, přešel modře blikající železniční přejezd a loudal se po silnici k nejbližšímu městu. Cestou se schovával mezi stromy podél silnice, nemohl riskovat, že ho někdo zahlédne. Potkal jen dva vozy, a jak se zjevil, tak zase zmizel. Tašku s utěrkami a ručníkem chtěl odhodit do pole, ale nakonec se jich zbavil na náměstí, kde narazil na téměř prázdný kontejner.

Procházel ztichlými ulicemi, cítil uvolnění, nic ho nemohlo ohrozit. Alkoholové opojení už nevnímal, neměl výčitky svědomí, ale potřeboval se znovu napít. V ten moment si uvědomil, že měl dům pořádně prohlédnout, určitě tam bylo víc toho skvělého šnapsu. Zlobil se sám na sebe, polohlasně si nadával, jak situaci podcenil. Ani se nesnažil stopovat vozy, které kolem něj občas projely, přesto u něj zastavila dodávka s ústeckou značkou.

„Jedu na Prahu, nechceš svézt?“ zeptal se mladík. „Koukám, že jsi měl těžkou noc,“ smál se.

Přikývl, nic lepšího se mu nemohlo stát. Vyhoupł se na místo spolujezdce, opřel se do sedačky a tupě zíral